

Curriculum Vitae **Dr. H. van Dam**

Natuur
Water Herman van Dam

Naam	Herman van Dam
Geboortejaar	1947
Ervaring	Sinds 1973
Nationaliteit	Nederlands
Huidige functie	Senior-adviseur ecologie

Belangrijkste kwalificaties

Dr Herman van Dam heeft een brede inhoudelijke kennis van de problematiek van de van water afhankelijke ecosystemen in relatie tot de Kaderrichtlijn Water. Hij heeft het vermogen om deze, al naar gelang van de wens van de klant, op doelgerichte wijze te organiseren en te rapporteren. Zijn belangrijkste uitdaging is het overdragen van kennis aan professionals en andere geïnteresseerden in binnen- en buitenland, om te bereiken dat wateren in een optimale ecologische toestand komen. Hij heeft een groot netwerk bij waterbeheerders, onderzoekers, adviseurs en instituten.

Hij werkte 2 jaar bij het Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening, vervolgens 20 jaar als ecologisch onderzoeker voor het Ministerie van LNV en daarna 12 jaar als teamleider/senior-adviseur ecologie bij Grontmij | AquaSense. Hij is betrokken geweest bij honderden onderzoek- en adviesprojecten op het gebied van waterkwaliteit en landschapsecologie.

Sinds 2006 is hij gevestigd als zelfstandig adviseur en begeleidt en voert projecten uit op het gebied van ecologische monitoring, veelal in relatie tot de Kaderrichtlijn Water. Hij adviseert water- en natuurbeheerders, provincies, waterlaboratoria en ingenieursbureaus

Selectie van belangrijkste activiteiten

- Uitvoeren van trendanalyses (chemie en ecologie) voor waterbeheerders
- Beschrijving van referentiesituaties, maatlatten en default-MEP's voor de waterkwaliteit t.b.v. de KRW
- Ontwikkeling van STOWA-systemen voor ecologische beoordeling van waterkwaliteit
- Ecologische monitoring
- Ontwikkeling van een indicatorsysteem voor de waterkwaliteit met behulp van kiezelwieren
- Monitoring van waterkwaliteit in vennen sinds 1900 tot heden in verband met verzuring en klimaatverandering
- Restauratie van vennen
- Forensisch onderzoek, expert in juridische procedures
- Kwaliteitsverbetering hydrobiologisch onderzoek

Specifieke ervaring

- coördineren, begeleiden en uitvoeren van multidisciplinaire projecten
- verwerking van gegevens (multivariate analyse)
- waterchemie (o.a. nutriënten)
- algen, in het bijzonder kiezelwieren
- waterplanten
- Kaderrichtlijn Water

Veldervaring

Bemonsteringen en veldinventarisaties van waterchemie, algen, macrofauna en waterplanten in meren, plassen, vennen, moerassen, rivieren, kanalen en sloten in Europa

Opleiding en cursussen

1973⇒	Jaarlijks 10-11 studiedagen, symposia, conferenties en excursies in binnen- en buitenland
1987-2010	Cursussen computergebruik, persoonlijke ontwikkeling, communicatie- en acquisitievevaardigheden
1980-1987	Promotie in de Landbouw- en Milieuwetenschappen Wageningen Universiteit (Verzuring van vennen)
1966-1973	Doctoralexamen Biologie Universiteit van Amsterdam (Plantkunde) en RU Leiden (Mathematische Ecologie)
1966	Propedeutisch examen Wis- en Natuurkunde Universiteit van Amsterdam

Werkervaring

2007⇒	Huisadviseur Stichting Waterproef
2006⇒	Zelfstandig adviseur
1999-2006	Grontmij AquaSense, Senior-adviseur Ecologie
1994-1999	AquaSense, Hoofd Taxonomisch Expertisecentrum
1992-1994	Onderzoeker stilstaande wateren, Dienst Landbouwkundig Onderzoek - Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek (IBN-DLO)
1976-1992	Hydrobioloog/algoloog, Rijksinstituut voor Natuurbeheer
1973-1975	Projectmedewerker Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening

Comités en lidmaatschappen

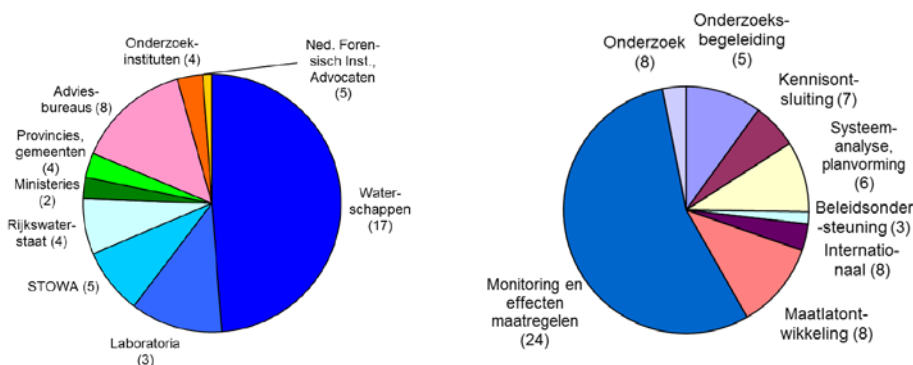
2009-2012	Lid Netwerk Groene Bureaus
2000⇒	Lid Platform Ecologisch Herstel Meren en Plassen
1997⇒	Lid Commissie Aquatische Ecologie Nederlands Normalisatie Instituut
1997-2004	Bestuurslid Stichting Alg, o.a. penningmeester
1994⇒	Lid Waternetwerk
1992	Voorzitter 12th International Diatom Symposium
1990-1996	Lid Werkgroep Historische Ecologie (WLO)
1990⇒	Lid Nederlands Instituut van Biologen (NIBI)
1985⇒	Lid International Society for Diatom Research
1984⇒	Bestuurslid Nederlands-Vlaamse Kring van Diatomisten, o.a. voorzitter

1978⇒	Lid Nederlandse-Vlaamse Vereniging voor Ecologie
1989-1994	Member Taskforce 'International Co-operative Programme on Assessment and Monitoring of Acidification of Rivers and Lakes' (OECD)
1981-1983	Lid Commissie Ecologische Normen Waterbeheer (Gezondheidsraad)
1978-1982	Secretaris Werkgroep Ecologisch Waterbeheer
1973⇒	Lid International Society of Limnology (S.I.L.)
1971⇒	Lid Werkgroep Ecologisch Waterbeheer

Onderscheidingen

2011	Erelidmaatschap Werkgroep Ecologisch Waterbeheer
2001	Erelidmaatschap Nederlands-Vlaamse Kring van Diatomisten
1994	Th.G.N. Dresscherprijs, Nederlandse Vereniging voor Aquatische Ecologie

Omzet naar klantengroepen en activiteiten 2006 - 2012

De sectoren geven de percentages van de totale omzet aan. De getallen tussen haakjes stellen het aantal projecten voor.

Selectie van projecten en publicaties

- H. van Dam, G.H.P. Arts, R. Bijkerk, H. Boonstra, J.D.M. Belgers & A. Mertens 2013. Natuurkwaliteit Drentse vennen opnieuw gemeten: bijna een eeuw ecologische veranderingen. In opdracht van: Provincie Drenthe. Herman van Dam, Adviseur Water en Natuur, Amsterdam. Rapport 1010. Koeman en Bijkerk bv, Haren. Rapport 2012-076, Alterra, Wageningen. Rapport 2351. 286p
- H. van Dam 2013. Evaluatie waterkwaliteitsmeetnet Waterschap Scheldestromen: trendanalyse en opzet variabel meetnet. In opdracht van: Waterschap Scheldestromen. Herman van Dam, Adviseur Water en Natuur, Amsterdam. Rapport 1017. 243p
- H. van Dam 2012. Trendanalyse ecologie van sloten in de Vlietpolder: invloed van veranderingen in het beheer 2002-2010. In opdracht van Bodemdienst Van Dam en Hoogheemraadschap van Rijnland. Rapport 1004.1. Adviseur Water en Natuur, Amsterdam
- H. van Dam 2012. Fytobenthosmaatlaten voor beken en rivieren: typen R7, R8, R12 – R18. In opdracht van: Rijkswaterstaat Waterdienst. Herman van Dam, Adviseur Water en Natuur, Amsterdam. Rapport 1102.2. 97p.
- A. Krol (red.) 2012. Vlietpolder: zoektocht naar verbetering van de waterkwaliteit in het veenweidegebied. Hoogheemraadschap van Rijnland. Leiden. 93p. Hierin deelrapport 3 = nr 360.
- R. Geene & H. van Dam 2012. Watervogels tijdens laagwater op en nabij de proefsuppletie op de Galgeplaat, Oosterschelde in oktober 2012. Rapport 2012. Habitat-Advies, Middelburg. 77p.
- H. van Dam 2012. Monitoringsplan baggerprojecten veenweidesloten: Drooggemaakte Polder westzijde Aarlanderveen, Zuid- en Noordeinderpolder In opdracht van: Hoogheemraadschap Rijnland. Herman van Dam, Adviseur Water en Natuur, Amsterdam. Rapport 1208. 41p.

-
- M.A.A. de la Haye, E. van der Pouw Kraan, H. van Dam & T. Claassen 2012. Effecten van maatregelen tegen eutrofiëring in De Leijen (Friesland). *H2O* 45(7): 28-31
 - H. van Dam & A. Mertens 2011. Monitoring herstel verzuring en klimaatverandering vennen 1978-2010: temperatuur, hydrologie, chemie, kiezelwieren. In opdracht van: Provincie Drenthe, Waterschap Veluwe, Waterschap Vallei en Eem, Waterschap De Dommel, Aquon. Rapport 911. Adviseur Water en Natuur, Amsterdam. 122p.
 - M.A.A. de la Haye, H. van Dam, E. van der Pouw Kraan & D. Tempelman 2010. De ecologische toestand van de Leijen; De resultaten van 10 jaar maatregelen en monitoring. Uitgebreide samenvatting. In opdracht van Wetterskip Fryslân. Grontmij, rapport 295932-0 / Adviseur Water en Natuur, rapport 1005. Amsterdam.
 - H. van Dam 2010. Gegevens voor trendanalyse macrofyten in het gebied van Waternet 1975-2008. In opdracht van: Waternet. Adviseur Water en Natuur, Amsterdam. Rapport 916. 35p.
 - H. van Dam, D. Tempelman & A. Mertens 2010. Ecoscans riooloverstorten Tholen: invloed op chemie, kiezelwieren en macrofauna. In opdracht van: Waterschap Zeeuwse Eilanden. Adviseur Water en Natuur. Rapport 1006 / Grontmij, rapport 296805. Amsterdam 83p.
 - H. van Dam & A. Mertens 2010. Kiezelwieren. In: R. Bijkerk (red.) Handboek hydrobiologie. Biologisch onderzoek voor de ecologische beoordeling van Nederlandse zoete en brakke oppervlaktewateren. Hoofdstuk 9. STOWA, Amersfoort. 62p.
 - H. van Dam 2010. Pilot stuurvariabelen waterkwaliteit en ecologie: op zoek naar ecologische stuurvariabelen in lijnvormige wateren van het Waterschap Rivierenland. In opdracht van: Waterschap Rivierenland. Herman van Dam, Adviseur Water en Natuur. Amsterdam. Rapport 907. 127p.
 - R. Bijkerk (red.) 2010. Handboek hydrobiologie.: biologisch onderzoek voor de ecologische beoordeling van Nederlandse zoete en brakke oppervlaktewateren. STOWA, Amersfoort (Hoofdstuk 9, samen met A. Mertens).
 - H. van Dam 2009. Evaluatie basismetnet waterkwaliteit Hollands Noorderkwartier: trendanalyse hydrobiologie, temperatuur en waterchemie 1982-2007. In opdracht van: Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Herman van Dam, Adviseur Water en Natuur. Amsterdam. Rapport 708. 253p.
 - E. Brouwer, H. van Kleef, H. van Dam, J. Loermans, G.H.P Arts & J.D.M. Belgers 2009. Effectiviteit van herstelbeheer in vennen en duinplassen op de middellange termijn. Rapport DKI nr. 2009/dki 126-O. Directie Kennis en Innovatie. Ministerie LNV, Ede. 208p.
 - H. van Dam & A. Mertens 2008. Monitoring van vennen 1978-2006: Effecten van klimaatsverandering en vermindering van verzuring. In opdracht van: WS Reest & Wieden, WS Veluwe, WS Vallei en Eem, WS De Dommel en Gemeenschappelijk Waterschapslaboratorium. Grontmij | AquaSense, rapport nr 202542 / Herman van Dam, Adviseur Water en Natuur, rapport nr 606. 100p.
 - H. van Dam, D. Tempelman, S.J.A. Copray, C.J. Jaspers, C. Bruning, A. van Dulmen, Y. Wessels & A. Mertens 2007. Ecologisch onderzoek Noorder IJplas. In opdracht van: Stadsdeel Amsterdam-Noord en Waternet. Rapport 207317. Grontmij | AquaSense, Amsterdam. 73p. + bijl.
 - H. van Dam & J.H. Wanink 2007. Trendanalyse hydrobiologische gegevens Friesland. In opdracht van: Wetterskip Fryslân. Grontmij, Amsterdam, rapport 210455 / Koeman en Bijkerk, Haren, rapport 2007-015. Herman van Dam, Adviseur Water en Natuur, Amsterdam, rapport 605. 175pp.
 - H. van Dam, E.-J. Melisie, T. du Bois & C. Bruning 2007. Herstelplan voor de Groote Melanen (Bergen op Zoom). Rapport 701. Adviseur Water en Natuur, Amsterdam. 66p.
 - G.H.P. Arts & H. van Dam 2007. Vennen. In: P. Heuts, L. van Liere, B. van der Wal & B.J. van Weeren (red.): Wat er is, als er water is. *WEW Publ. 22 / STOWA Publ. 2007-10*: 112-121.
 - H. van Dam, E. Oomen & E. Zaaijer 2007. Maatregelenplan herstel vennen, wielen en meanders met functie Waternet in het gebied van het Waterschap Brabantse Delta. Rapport 615.2. Adviseur Water en Natuur, Amsterdam. 195p.
 - H. van Dam, Y. Wessels, M. Maessen & M.A.A. de la Haye 2006. Monitoringsplan gebiedspilot Hooze Raam. Grontmij, Amsterdam. 31p.
 - T.A. Wendt, M. Maessen, H. van Dam & Y. Wessels 2006. KRW Gebiedspilot Hooze Raam; systeemanalyse en bepalen ecologisch potentieel. Grontmij, Amsterdam. 83p. + bijl.
 - AquaSense 2005. Relaties tussen nutriënten en kwaliteit van fyto-benthos: stuurbaarheid van doelvariabelen voor de Kaderrichtlijn Water. In opdracht van: Rijkswaterstaat RIZA. Rapport 05.2499. Amsterdam. 55p.
 - AquaSense 2005. KRW-doelen voor de Leijen: onderdeel van het project "KRW Quick scan". In opdracht van: Wetterskip Fryslân. Rapport 05.2488. Amsterdam. 54p.
 - AquaSense 2005. IJsselmeer en maatlatten KRW: toepassing op het IJsselmeer en referentie Lake Peipsi. In opdracht van: RIZA. Rapport 05.2434. Amsterdam. 31p.
 - H. van Dam, J. Padišák & C. Kovács 2005. Ecosurv BQE report phytobenthos. Under the authority

- of the Ministry of Environment and Water, Hungary. BioAquaPro, Debrecen/ DHL, Copenhagen / Arcadis, Arnhem / Grontmij | AquaSense, Amsterdam, 54p
- H. van Dam, H., A. Mertens, R. Riegman & H. Wannings 2005. Kiezelsieren brengen biologische kwaliteit Drentse beken vanaf 1923 in beeld. *H₂O* 38(6): 35-37.
 - H. van Dam & M.A.A. de la Haye 2005. Ecologie. In: Verbetering waterkwaliteit Vecht: deelrapport analyse functioneren Vechtsysteem, in opdracht van Samenwerkingsverband Restauratieplan Vecht (RPV). Grontmij Nederland N.V., Houten. 12p.
 - Grontmij | AquaSense & Alterra 2005. Huidige toestand en vervolgaanpak Brabantse vennen. In opdracht van: Provincie Noord-Brabant. Rapport 05.2184.2, Grontmij | AquaSense, Amsterdam / Rapport 1200, Alterra Wageningen. 91p. + bijl.
 - H. van Dam, A. Makkinga & M Kunst 2005. Gemaalkeuze Anna Paulownapolder. Rapport 303955. Grontmij Nederland BV, Alkmaar. 31p.
 - AquaSense 2004. Amsterdam-Rijnkanaal op maat gemeten: T₀-monitoring en opstellen specifieke deelmaatlatten fytoplankton, fyto-benthos en macrofauna. In opdracht van: Rijkswaterstaat Utrecht Rapport 2404.
 - R. Bijkerk, H. van Dam, C.A. Bultstra & J. Meesters 2004. Stuurbaarheid van sieraalgen: een onderzoek naar de potentiële stuurvariabelen van sieraalgemeenschappen als doelvariabelen in de KRW. In opdracht van RIZA. Rapport Koeman & Bijkerk 2004-113 / AquaSense-rapport 04.2416..
 - D.T. van der Molen (red.) 2004. Referenties en concept-maatlatten voor meren voor de Kader-richtlijn Water. Rapport 2004/42. STOWA, Utrecht. 450p. + bijl.
 - D.T. van der Molen (red.) 2004. Referenties en concept-maatlatten voor rivieren voor de Kader-richtlijn Water. Rapport 2004/43. STOWA, Utrecht. 365p. + bijl.
 - H. van Dam, H. & A. Mertens 2004. Vennen in weer en wind: langetermijneffecten van verzuring en klimaatsverandering op chemie en kiezelwieren. *De Levende Natuur* 105: 13-18.
 - AquaSense, Alterra, De Vlinderstichting & Stichting Bargerveen 2003. Ontwikkeling STOWA-beoordelingssysteem vennen: vooronderzoek. In opdracht van: STOWA. Rapport 03.2109.2.
 - AquaSense 2002. Vooronderzoek van de vennen op Malpie-Noord ten behoeve van maatregelen in het kader van het Overlevingsplan Bos- en Natuur (OBN) In opdracht van: Gemeente Valkenswaard. Eindrapport 02.1763.2.
 - Arts, G.H.P., H. van Dam, F.G. Wortelboer, P.W.M. van Beers, J.D.M. Belgers 2002. De toestand van het Nederlandse ven. In opdracht van: Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Directie Klimaatverandering en Industrie. Alterra-rapport 542, AquaSense-rapport 02.1715. Alterra, Wageningen / AquaSense, Amsterdam / RIVM, Bilthoven. 123p.
 - H. van Dam, W. Gotjé, R. Franken & T. Ietswaart 2002. STOWA-systeem voor de ecologische beoordeling van brakke, binnendijkse wateren. *H₂O* 35(6): 22-25.
 - AquaSense 2000: Veluwe vennen in de tang: vooronderzoek ten behoeve van het Overlevingsplan Bos en Natuur (OBN). In opdracht van: Ministerie van LNV. Rapport 00.1716
 - Stoddard, J.L., D.S. Jeffries, A. Lükewille, T.A. Clair, P.J. Dillon, C.T. Driscoll, M. Forsius, M. Johannessen, J.S. Kahl, J.H. Kellogg, A. Kemp, J. Mannio, D. Monteith, P.S. Murdoch, S. Patrick, A. Rebsdorf, B.L. Skjelkvåle, M.P. Stainton, T. Traaen, H. van Dam, K.E. Webster, J. Wieting & A. Wilander 1999. Regional trends in aquatic recovery from acidification in North America and Europe. *Nature* 401: 575-578.
 - AquaSense 1999. Aanzet tot een biologisch meetnet voor het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 1995-1998. Rapportnr. 99.1272-2.
 - AquaSense 1998. Evaluatie monitoring watervegetatie en -chemie in het Nieuwkoopse plassen-gebied en De Haak: veranderingen tussen 1987 en 1995. In opdracht van: Provincie Zuid-Holland, Directie Ruimte, Groen en Gemeenten. Rapportnr. 98.0810.
 - AquaSense 1996. Inventarisatie waternatuur West-Brabant 1995. In opdracht van: Hoogheemraadschap van West-Brabant. Rapport 96.0738. AquaSense, Wageningen.
 - AquaSense 1996. Veluwe vennen en leemkuilen onder de loep: ontwikkeling van een beleidsvisie voor toekomstig onderzoek en beheer. In opdracht van: Zuiveringsschap Veluwe. Rapportnr. 96.0675.
 - H. van Dam, H. Houweling, F.G. Wortelboer & J.W. Erisman 1996. Long-term changes of chemistry and biota in moorland pools in relation to changes of atmospheric deposition Report for the Ministry of Housing, Spatial Planning and the Environment, Directorate-General of the Environment, Directorate Air and Energy, AquaSense, Wageningen, DLO-Institute for Forestry and Nature Research (IBN-DLO), Wageningen. National Institute for Health and Environmental Protection (RIVM), Bilthoven.
 - H. van Dam & A. Mertens 1995. Long-term changes of diatoms and chemistry in headwater streams polluted by atmospheric deposition of sulphur and nitrogen compounds. *Freshwater Biology* 34:

579-600.

- H.M. Beijer, H. van Dam & S. van der Werf 1994. Heiden, vennen en stuifzanden. Bos- en Natuurbeheer in Nederlands. Deel 1. Levensgemeenschappen, 3e druk. Backhuys, Leiden, pp. 217-272.
- H. van Dam, A. Mertens & J. Sinkeldam 1994. A coded checklist and ecological indicator values of freshwater diatoms from The Netherlands. *Netherlands Journal of Aquatic Ecology* 28: 117-133
- H. van Dam & R. Buskens 1993. Ecology and management of moorland pools: balancing acidification and eutrophication. *Hydrobiologia* 265: 225-263.
- B. Hoentjen, R. Torenbeek, H. van Dam & G.H.P. Arts 1993. Drentse vennen: betekenis, bedreigingen en beheer. Achtergrond, aanleiding en samenvatting van een onderzoek aan Drentse vennen, uitgevoerd in 1991. Provincie Drenthe, Assen. 32p.
- H. van Dam (Ed.) 1993. Proceedings of the Twelfth International Diatom Symposium. *Hydrobiologia* 269/270: 1-540.
- W.J. Wolff (red.) 1989. De internationale betekenis van de Nederlandse natuur: een verkenning. 140 p. Achtergrondreeks Natuurbeleidsplan 1. Ministerie van LNV / Rijksinstituut voor Natuurbeheer / SDU, Den Haag.
- H. van Dam 1988. Acidification of three moorland pools in The Netherlands by acid precipitation and extreme drought periods over seven decades. *Freshwater Biology* 20: 157-176.
- P. Opdam, H. van Dam, S.M. ten Houte de Lange, J.T.R. Kalkhoven, F. Kragt & A.H.P. Stumpel 1983. A comparative study of spatial patterns in a landscape. p. 66-82 in Annual Report 1982, Research Institute for Nature Management, Arnhem.
- H. van Dam & H. van Dobben 1982. Effects of acid atmospheric deposition on ecosystems in The Netherlands. p. 547-554 in: T. Schneider en L. Grant (eds.). *Air pollution by nitrogen oxides*. Elsevier, Amsterdam.
- H. van Dam & H. Kooyman-van Blokland 1978. Man-made changes in some Dutch moorland pools, as reflected by historical and recent data about diatoms and macrophytes. *Internationale Revue der gesamten Hydrobiologie* 63: 587-607.
- H. van Dam & M. Zwijnenburg-de Rijke 1975. Ecologische aspecten van de Veluwe-infiltratie. *H2O* 8: 309-315.

 Natuur Water Herman van Dam

Adviseur Water en Natuur
Postbus 37777
1030 BJ AMSTERDAM

T 020 – 77 23 295
M 06 – 15 150 902
E herman.vandam@waternatuur.nl
W www.waternatuur.nl

KvK 3424 8191
BTW NL0532.98.160.B01